

AMAC:

- ❖ 620 Sayılı Çalışmada;
CHP, İYİ ve DIG Partileri arasında ikili ya da üçlü Ortak Liste yapılmasının,
Ortak Listeye katılan partilerin çıkaracakları milletvekili sayısını arttıracakı gösterilmişti
- ❖ Bu Partilerin Ortak Liste yapmayı kabul etmeleri durumunda önemli sorun;
Seçim Bölgelerinde Ortak Liste Sıralamasının nasıl yapılacağı konusudur
- ❖ Bu çalışma, soruna bir çözüm önerisi getirmektedir

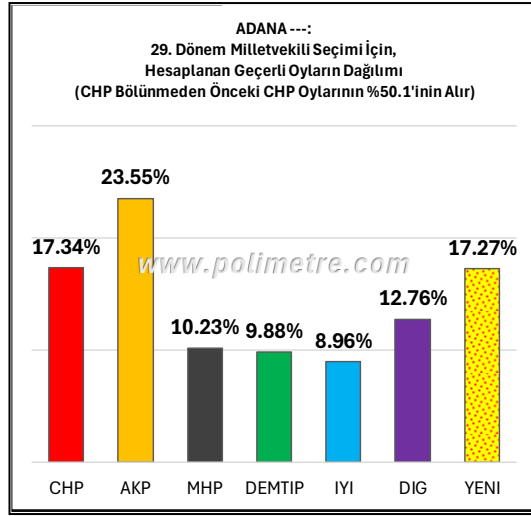
ÖZET & SONUÇ:

- ❖ Yapılan sayfalarca hesap, yazılan sayfalarca raporları iki kelime ile özetlemek gerekirse;
“BİRLEŞEBİLEN KAZANIR” demek gerekir.

YÖNTEM:

- ❖ Partilerin Seçim Bölgelerinde Alacakları Hesaplanan Oyların Toplam Geçerli Oylara Oranı
618 sayılı çalışmada hesaplanmıştı
- ❖ Her seçim bölgesi için Ortak Listeyi oluşturan partilerin sıralaması, bu oy oranları ve
D'Hondt Sistemi esas alınarak yapılır
- ❖ Kısaca özetlemek gerekirse;
 - Ortak Listeye katılacak partilerin ilgili seçim çevresindeki oy oranları 1'den başlayarak,
bিরer artarak, o Seçim Bölgesinde çıkarılacak milletvekili sayısına (N) kadar bölünür
(Tablo 1)
 - Bölümler büyükten küçüğe sıralanır
 - İlk N sıralamaya göre partilerin o seçim bölgesinde milletvekili listesindeki sıralamaları
belirlenir
 - Bu sıralama Partilerin Aday Listesindeki sıralarını gösterir
- ❖ Fazladan çıkartılacak milletvekili sayısı
 - CHP+İYİ Ortak Liste Yaparsa: 18
 - CHP+DIG(%40) Ortak Liste Yaparsa: 45
 - CHP+İYİ+DIG(%40) Ortak Liste Yaparsa: 61'dir (Tablo 9)
 - Siyasi Partilerin karar vericileri fazladan çıkacak milletvekilliklerinin kaçının hangi
partiye verileceğine karar verdikten sonra buradaki yöntem ona göre düzenlenebilir
- ❖ ADANA Seçim Çevresinden örnek vermek gerekirse;

- Partilerin 29. Dönem Milletvekili Seçiminde alacakları hesaplanan oy oranları 617 Sayılı Çalışmadan alınır

Şekil 1: Partilerin, Adana'da Alacakları Hesaplanan Oyların Oranları

- DIG Partileri %40 oranında birleşerek seçime girecekleri varsayıldığından, hesaplamada;
DIG Oy Oranı: $\%40 \times \%12.76 = \%5.104$ olarak alınır
- Olası Ortak Liste Senaryosuna göre Partilerin / Ortak Listelerin Oy Oranları, ADANA 15 milletvekili çıkardığından; 1,2,3 → 15'e kadar bölünür (Tablo1-2)
- Aşağıdaki tablolarda, Oy Oranlarının 1 → 15'e kadar bölünmesi ve partilerin tek başlarına Seçime girdiklerinde kazanacakları milletvekili sayıları gösterilmektedir
- Tablo 1 Ülke Barajının %0
- Tablo 2 ise şu an geçerli olan %7 olması durumunu gösterir

Ülke Barajı: %0								Ülke Barajı: %7							
01	CHP	AKP	MHP	DEM+TIP	İYİ	DIG	YENİ	01	CHP	AKP	MHP	DEM+TIP	İYİ	DIG	YENİ
15	3	4	2	1	1	1	3	15	3	4	2	2	1	0	3
1	17.342	23.553	10.234	9.878	8.958	5.105	17.273	1	17.342	23.553	10.234	9.878	8.958	0.000	17.273
2	8.671	11.777	5.117	4.939	4.479	2.552	8.637	2	8.671	11.777	5.117	4.939	4.479	0.000	8.637
3	5.781	7.851	3.411	3.293	2.986	1.702	5.758	3	5.781	7.851	3.411	3.293	2.986	0.000	5.758
4	4.336	5.888	2.558	2.469	2.239	1.276	4.318	4	4.336	5.888	2.558	2.469	2.239	0.000	4.318
5	3.468	4.711	2.047	1.976	1.792	1.021	3.455	5	3.468	4.711	2.047	1.976	1.792	0.000	3.455
6	2.890	3.926	1.706	1.646	1.493	0.851	2.879	6	2.890	3.926	1.706	1.646	1.493	0.000	2.879
7	2.477	3.365	1.462	1.411	1.280	0.729	2.468	7	2.477	3.365	1.462	1.411	1.280	0.000	2.468
8	2.168	2.944	1.279	1.235	1.120	0.638	2.159	8	2.168	2.944	1.279	1.235	1.120	0.000	2.159
9	1.927	2.617	1.137	1.098	0.995	0.567	1.919	9	1.927	2.617	1.137	1.098	0.995	0.000	1.919
10	1.734	2.355	1.023	0.988	0.896	0.510	1.727	10	1.734	2.355	1.023	0.988	0.896	0.000	1.727
11	1.577	2.141	0.930	0.898	0.814	0.464	1.570	11	1.577	2.141	0.930	0.898	0.814	0.000	1.570
12	1.445	1.963	0.853	0.823	0.746	0.425	1.439	12	1.445	1.963	0.853	0.823	0.746	0.000	1.439
13	1.334	1.812	0.787	0.760	0.689	0.393	1.329	13	1.334	1.812	0.787	0.760	0.689	0.000	1.329
14	1.239	1.682	0.731	0.706	0.640	0.365	1.234	14	1.239	1.682	0.731	0.706	0.640	0.000	1.234
15	1.156	1.570	0.682	0.659	0.597	0.340	1.152	15	1.156	1.570	0.682	0.659	0.597	0.000	1.152

Tablo 1:
DIG(%40) Barajı Geçer ve
1 Milletvekilliği Kazanır

Tablo 2:
DIG(%40) Barajı Geçemez ve
Milletvekilliği Kazanamaz

- DIG(%40) Ülke Barajını geçemediğinden, ADANA'da milletvekilliği kazanamaz (Tablo 2)
- CHP: 3; AKP: 4; MHP: 2; DEM+TIP: 2; İYİ: 1 YP: 3 milletvekilliği kazanır.

❖ CHP ve İYİ Partinin Ortak Liste yapmaları durumunda; 5 Milletvekilliği kazanırlar

01	CHP+İYİ	AKP	MHP	DEM+TİP	==	DİG	YENİ
15	5	4	2	1	0	0	3
1	26.300	23.553	10.234	9.878	0.000	0.000	17.273
2	13.150	11.777	5.117	4.939	0.000	0.000	8.637
3	8.767	7.851	3.411	3.293	0.000	0.000	5.758
4	6.575	5.888	2.558	2.469	0.000	0.000	4.318
5	5.260	4.711	2.047	1.976	0.000	0.000	3.455
6	4.383	3.926	1.706	1.646	0.000	0.000	2.879
7	3.757	3.365	1.462	1.411	0.000	0.000	2.468
8	3.288	2.944	1.279	1.235	0.000	0.000	2.159

Tablo 3: CHP+İYİ Ortak Liste Yaparlarsa Adana'daki 15 Milletvekilliğinin Dağılımı

- CHP ve İYİ Partinin oy oranlarının 1→15'e kadar bölünmüş olarak bir listede toplanır ve sıralanırsa ortaya yandaki sıralama çıkar
- İlk kolonda yeşil renk ile gösterilen sayılar, bu senaryoya göre Ortak Listenin kazanacağı milletvekili sayısını gösterir
- Tablodan, CHP'nin (1-3-4 sıralardan) üç, İYİ Partinin (2-5 sıralardan) iki milletvekili olmak üzere, Ortak Listesinin 5 milletvekili kazanacağı
- Listede; 10 CHP, 5 İYİ Parti adayı olacağı görülmektedir
- Ortak Liste yapmadan seçime girmek (Tablo 2) ile Ortak Liste yaparak (Tablo 3-4) seçime girmenin karşılaştırılmasından, İYİ Parti milletvekili sayısının (1→2) artacağı, DEM+TİP milletvekili sayısının (2→1) azalacağı anlaşılmaktadır
- CHP+İYİ Ortak Listesi durumunda; Ortak Liste sıralamasını ve Partilerin kazanacakları milletvekilliklerinin sayı ve sırası Tablo 4'te gösterilmektedir

CHP:%50.1 - DİG:%40.0		
ADANA		
CHP+İYİ; DİG; YENİ		
1	CHP	17.342
2	İYİ	8.958
3	CHP	8.671
4	CHP	5.781
5	İYİ	4.479
6	CHP	4.336
7	CHP	3.468
8	İYİ	2.986
9	CHP	2.890
10	CHP	2.477
11	İYİ	2.239
12	CHP	2.168
13	CHP	1.927
14	İYİ	1.792
15	CHP	1.734

Tablo 4:
CHP+İYİ
Ortak Liste Sıralaması

- ❖ CHP+DIG(%40) Ortak Liste yapması durumunda; 4 milletvekilliği kazanırlar

01	CHP+DIG	AKP	MHP	DEM+TIP	İYİ	==	YENİ
15	4	4	2	1	1	0	3
1	22.447	23.553	10.234	9.878	8.958	0.000	17.273
2	11.223	11.777	5.117	4.939	4.479	0.000	8.637
3	7.482	7.851	3.411	3.293	2.986	0.000	5.758
4	5.612	5.888	2.558	2.469	2.239	0.000	4.318
5	4.489	4.711	2.047	1.976	1.792	0.000	3.455
6	3.741	3.926	1.706	1.646	1.493	0.000	2.879
7	3.207	3.365	1.462	1.411	1.280	0.000	2.468
8	2.806	2.944	1.279	1.235	1.120	0.000	2.159

Tablo 5: CHP+DIG(%40) Ortak Liste Yaparlarsa Adana'daki 15 Milletvekilliğinin Dağılımı

- Liste sıralaması partilerin oy oranları ve 1→15 bölümleri esas alındığında yandaki gibi olur
- Tablodan CHP'nin ilk üç sıradan 3 ve DIG'in dördüncü sıradan 1 milletvekili çıkaracağı
- Listede 12 CHP, 3 DIG aday olacağı
- Ortak Liste olmadan seçime girmek (Tablo 2) ile Ortak Liste yaparak (Tablo 5-6) seçime girmenin karşılaştırılmasından
DIG milletvekili sayısının (0→1) artacağı
DEM+TIP milletvekili sayısının (2→1) azalacağı
hesaplanmaktadır
- CHP+DIG(%40) Ortak Listesi durumunda;
Ortak Liste sıralamasını ve Partilerin kazanacakları milletvekilliklerinin sayı ve sırası Tablo 6'da gösterilmektedir

CHP:%50.1 - DIG:%40.0		
ADANA		
CHP+DIG; İYİ; YENİ		
1	CHP	17.342
2	CHP	8.671
3	CHP	5.781
4	DIG	5.105
5	CHP	4.336
6	CHP	3.468
7	CHP	2.890
8	DIG	2.552
9	CHP	2.477
10	CHP	2.168
11	CHP	1.927
12	CHP	1.734
13	DIG	1.702
14	CHP	1.577
15	CHP	1.445

Tablo 6:
CHP+DIG(%40)
Ortak Liste Sıralaması

- ❖ CHP+İYİ+DIG(%40) Ortak Liste yapması durumunda; 6 milletvekilliği kazanırlar

01	CHP+İYİ+DIG	AKP	MHP	DEM+TIP	==	==	YENİ
15	6	4	1	1	0	0	3
1	31.405	23.553	10.234	9.878	0.000	0.000	17.273
2	15.702	11.777	5.117	4.939	0.000	0.000	8.637
3	10.468	7.851	3.411	3.293	0.000	0.000	5.758
4	7.851	5.888	2.558	2.469	0.000	0.000	4.318
5	6.281	4.711	2.047	1.976	0.000	0.000	3.455
6	5.234	3.926	1.706	1.646	0.000	0.000	2.879
7	4.486	3.365	1.462	1.411	0.000	0.000	2.468
8	3.926	2.944	1.279	1.235	0.000	0.000	2.159

Tablo 7: CHP+İYİ+DIG(%40) Ortak Liste Yaparlarsa Adana'daki 15 Milletvekilliğinin Dağılımı

- Liste sıralaması partilerin oy oranları ve 1→15 bölümleri esas alındığında yandaki gibi olur
- Tablodan CHP'nin (1-3-4 sıralardan) 3, İYİ Partinin (2-5 sıralardan) 2, DIG'in (5 sıradan) 1 milletvekilliği kazanacağı
- Listede 9 CHP, 4 İYİ, 2 DIG adayı olacağı
- Ortak Liste yapmadan seçime girmek (Tablo 2) ile Ortak Liste yaparak (Tablo 7-8) seçime girmenin karşılaştırılmasından İYİ milletvekili sayısının (1→2) artacağı DIG milletvekili sayısının (0→1) artacağı DEM+TIP milletvekili sayısının (2→1) azalacağı MHP milletvekili sayısının (2→1) azalacağı hesaplanır
- CHP+İYİ+DIG(%40) Ortak Listesi durumunda; Ortak Liste sıralamasını ve Partilerin kazanacakları milletvekilliklerinin sayı ve sırası Tablo 8'de gösterilmektedir

CHP:%50.1 - DIG:%40.0		
ADANA		
CHP+İYİ+DIG; YENİ		
1	CHP	17.342
2	İYİ	8.958
3	CHP	8.671
4	CHP	5.781
5	DIG	5.105
6	İYİ	4.479
7	CHP	4.336
8	CHP	3.468
9	İYİ	2.986
10	CHP	2.890
11	DIG	2.552
12	CHP	2.477
13	İYİ	2.239
14	CHP	2.168
15	CHP	1.927

Tablo 8:

CHP+İYİ+DIG(%40)
Ortak Liste Sıralaması

87 Seçim Bölgesinde; CHP, İYİ ve DIG(%40) tek başlarına veya ikili / üçlü Ortak Liste yaparak Seçime girmeleri durumunda kazanacakları milletvekili sayıları Tablo 9'da gösterilmektedir.

CHP; Bölünmeden Önceki CHP Oylarının %50.1 Kadarını Alır. DIG Partileri %40 Oranında Birleşir.																			
				111	42	0	93	125	46	0	92	123	40	33	88	126	52	36	86
				CHP; IYI; DIG; YENİ				CHP+IYI; DIG; YENİ				CHP+DIG; IYI; YENİ				CHP+IYI+DIG; YENİ			
İL	İL	BÖLGE	MV	CHP	IYI	DIG	YENİ	CHP	IYI	DIG	YENİ	CHP	IYI	DIG	YENİ	CHP	IYI	DIG	YENİ
ADANA	01	---	15	3	1	0	3	3	2	0	3	3	1	1	3	3	2	1	3
ADIYAMAN	02	---	5	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1
AFYONKARAHISAR	03	---	6	1	0	0	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	0	1
AGRI	04	---	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
AKSARAY	68	---	4	0	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0
AMASYA	05	---	3	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
ANKARA	06	1	13	5	1	0	4	5	1	0	4	4	1	1	4	5	1	1	4
ANKARA	06	2	11	2	1	0	2	2	1	0	2	2	1	1	2	3	1	1	2
ANKARA	06	3	13	3	2	0	3	3	2	0	3	4	1	1	3	3	2	1	3
ANTALYA	07	---	17	4	1	0	4	4	1	0	4	4	1	1	4	4	1	1	4
ARDAHAN	75	---	2	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
ARTVIN	08	---	2	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
AYDIN	09	---	8	2	1	0	2	2	1	0	2	2	1	0	2	2	1	0	2
BALIKESİR	10	---	9	2	1	0	2	3	1	0	2	3	1	0	2	3	1	0	2
BARTIN	74	---	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
BATMAN	72	---	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BAYBURT	69	---	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BİLEÇİK	11	---	2	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
BİNGÖL	12	---	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
BİTLİS	13	---	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
BOLU	14	---	3	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
BURDUR	15	---	3	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1
BURSA	16	1	11	3	1	0	3	3	1	0	3	3	1	1	2	3	1	1	2
BURSA	16	2	10	2	1	0	2	2	1	0	2	2	1	1	2	2	1	1	1
CANAKKALE	17	---	4	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1
CANKIRI	18	---	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CORUM	19	---	4	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1
DENİZLİ	20	---	7	2	1	0	2	2	1	0	2	2	1	0	2	2	1	0	2
DIYARBAKIR	21	---	12	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
DÜZCE	81	---	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
EDİRNE	22	---	4	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1
ELAZIG	23	---	5	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1
ERZİNCAN	24	---	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
ERZURUM	25	---	5	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
ESKİŞEHİR	26	---	7	2	1	0	2	2	1	0	2	2	1	0	2	2	1	0	2
GAZİANTEP	27	---	14	3	0	0	2	3	0	0	2	2	0	2	2	3	0	2	2
GİRESUN	28	---	4	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
GÜMÜŞHANE	29	---	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
HAKKARİ	30	---	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
HATAY	31	---	10	2	0	0	2	2	1	0	1	2	0	0	2	2	1	0	1
IGDIR	76	---	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ISPARTA	32	---	4	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	0
İSTANBUL	34	1	34	8	2	0	8	9	2	0	8	8	2	2	8	8	2	2	8
İSTANBUL	34	2	26	6	2	0	5	6	2	0	5	5	2	2	5	5	2	2	5
İSTANBUL	34	3	36	8	2	0	7	8	2	0	7	7	2	2	7	8	2	2	7
İZMİR	35	1	14	4	2	0	3	4	2	0	3	4	2	0	3	4	2	0	3
İZMİR	35	2	14	4	1	0	3	4	1	0	3	4	1	0	3	4	1	0	3
KAHRAMANMARAS	46	---	8	1	0	0	1	2	0	0	1	1	0	2	1	1	0	2	1
KARABÜK	78	---	3	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
KARAMAN	70	---	3	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
KARS	36	---	3	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0
KASTAMONU	37	---	3	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
KAYSERİ	38	---	10	1	1	0	1	2	1	0	1	1	1	2	1	1	1	2	1
KİLİS	79	---	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KIRIKKALE	71	---	3	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1
KIRKLARELİ	39	---	3	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1
KIRSEHİR	40	---	2	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
KOCAELİ	41	---	14	3	1	0	3	3	1	0	3	3	1	1	2	3	1	2	2
KONYA	42	---	15	2	1	0	2	2	1	0	2	2	1	1	2	2	1	2	1
KUTAHYA	43	---	4	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0
MALATYA	44	---	6	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1
MANİSA	45	---	10	3	0	0	2	3	0	0	2	3	0	0	2	3	1	0	2
MARDİN	47	---	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
MERSİN	33	---	13	3	1	0	3	4	1	0	3	4	1	0	3	4	1	0	3
MUĞLA	48	---	8	2	1	0	2	2	1	0	2	2	1	0	2	2	2	0	2
MUS	49	---	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NEVSEHİR	50	---	3	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
NİĞDE	51	---	3	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
ORDU	52	---	6	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1
OSMANİYE	80	---	4	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
RİZE	53	---	3	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
SAKARYA	54	---	8	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
SAMSUN	55	---	9	1	2	0	1	1	2	0	1	1	1	1	1	1	2	1	1
SANLIURFA	63	---	15	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	2	0	1	1	2	0
SIIRT	56	---	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SİNOP	57	---	2	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
SİRNAK	73	---	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SİVAS	58	---	5	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
TEKİRDAĞ	59	---	8	2	1	0	2	2	1	0	2	2	1	0	2	2	1	0	2
TOKAT	60	---	5	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
TRABZON	61	---	6	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1
TUNCELİ	62	---	2	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
USAK	64	---	3	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0
VAN	65	---	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
YALOVA	77	---	3	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1
YOZGAT	66	---	3	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
ZONGULDAK	67	---	5	1	0	0	1	1	1	0	1	2	0	0	1	1	1	0	1
	x							+14	+4	0	-1	+12	-2	+33	-5	+15	+10	+36	-7

Tablo 9: 87 Seçim Bölgesinde CHP, İYİ, DIG(%40) Tek Başlarına, İkili veya Üçlü Ortak Liste Yapararak Seçime Girmeleri Durumunda Kazanacakları Milletvekili Sayıları